

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ አራተኛ ዓመት ቁጥር 42
አዲስ አበባ ሰኔ 8 ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ
ሪፐብሊክ

24th Year No.42
ADDIS ABABA 8th June, 2018

ማጠቃለያ

ደንብ ቁጥር /፳፻፲፮ ዓ.ም

የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ አያያዝ እና አወጋገድ የሚኒስትሮች ምክር ቤት
ደንብ ቁጥር 425.....

CONTENTS

Regulation No. /2018

Electrical and Electronic Waste Management and
Disposal Council of Ministers Regulation
.....

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር -----/፳፻፲፮

የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ አያያዝ እና አወጋገድ ለመደንገግ የወጣ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈጻሚ
አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን ባወጣው አዋጅ ቁጥር ፱፻፲፮/፳፻፲፮ አንቀጽ ፭
እና በአካባቢ ብክለት ቁጥጥር አዋጅ ቁጥር ፲፱/፳፻፲፮ አንቀጽ ፮ መሠረት ይህን ደንብ
አውጥቷል።

ጽሑፍ ርዕስ

ይህ ደንብ “የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ አያያዝ እና አወጋገድ የሚኒስትሮች
ምክር ቤት ደንብ ቁጥር...../ ፳፻፲፮” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪.ትርጓሜ

በዚህ ደንብ ውስጥ፤

፩/ “የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያ” ማለት የኤሌክትሪክ ኃይልን
ለማመንጨት፣ ለማስተላለፍ እና ለመለካት የሚያገለግሉ
መሣሪያዎችን ጨምሮ በኤሌክትሪክ ወይም በኤሌክትሮኒክ ማግኔቲክ
ኃይል የሚሰሩ እና ለተለዋዋጭ ክረንት እንዲሁም ለቀጥተኛ
ክረንት የተሰሩ መሣሪያ ነው፤

፪/ “የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ” ማለት ከጨረራ አመንጨ
መሳሪያዎች ወጪ ሁሉም ዓይነት የተጣለ የኤሌክትሪክና
ኤሌክትሮኒክ መሣሪያ እና የመሳሪያ ክፍል ነው፤

፫/ “የተራዘመ የአምራች ሀላፊነት” ማለት ማንኛውም የኤሌክትሪክና
ኤሌክትሮኒክ መሣሪያዎች አምራች ምርቱን አካባቢያዊ
ተቀባይነት ባለው መንገድ የመያዝ ሀላፊነት ነው፤

Council of Ministers Regulations No. /2018

COUNCIL OF MINISTERS REGULATIONS ON THE MANAGEMENT AND DISPOSAL OF ELECTRICAL AND ELECTRONIC WASTE

This Regulation is issued by the Council of
Ministers pursuant to Article 5 of the Definition
of Powers and Duties of the Executive Organs
of the Federal Democratic Republic of Ethiopia
Proclamation No. 916/2015 and Article 20 of
the Environmental Pollution Control
Proclamation No.300/ 2002.

1. Short Title

This Regulation may be cited as the
“Electrical and Electronic Waste
Management and Disposal Council of
Ministers Regulations No. ----- /2018”.

2. Definition

In this Regulation:

1/ “Electrical and electronic equipment”
means an equipment which is powered

፲/ “አምራች” ማለት ማንኛውም፣

ሀ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን በራሱ የገደብ ምልክት በፋብሪካ አምርቶ ለሽያጭ የሚያቀርብ፣ ወይም

ለ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን በመገጣጠም ለሽያጭ የሚያቀርብ፤ ሰው ነው፤

፳/ “አስመጪ” ማለት የኤሌክትሪክና የኤሌክትሮኒክ ዕቃዎችን ከውጭ ሀገር ወደ ኢትዮጵያ የሚያስመጣ ሰው ነው፤

፳፩/ “ተጠቃሚ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን የሚጠቀም ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፪/ “የጅምላ ሻጭ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያን ከፋብሪካ ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለቸርቻሪ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፫/ “የቸርቻሪ ሻጭ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን ከጅምላ ሻጭ ወይም ከአምራች ወይም ከአስመጪ ገዝቶ ለሽማግሌ ወይም ለተጠቃሚ የሚሸጥ ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፬/ “በድጋሚ መጠቀም” ማለት ቆሻሻ ያልሆኑ ምርቶች ወይም ክፍሎች ለተሰሩበት አላማ በድጋሚ ጥቅም ላይ የሚውሉበት ማንኛውም አሰራር ነው፤

፳፭/ “መሰብሰብ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ወደ ቆሻሻ ህክምና ማዕከል ለማገዝ ቆሻሻዎችን በቅድሚያ በመለየት እና በማከማቸት ማሰባሰብ ነው፤

፳፮/ “የማሰባሰቢያ ማዕከል” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ለማሰባሰብ የተቋቋመ ማዕከል ነው፤

፳፯/ “መልሶ ጥቅም ላይ ማዋል” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ቁሶችን ከተሰሩበት ዓላማ ወጪ ለሌላ አገልግሎት እንደገና የመጠቀም ሂደት ነው፤

፳፱/ “መልሶ ጥቅም ላይ የሚያውል” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ መልሶ ጥቅም ላይ በማዋል ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፻/ “ማደስ” ማለት ያገለገለ ወይም የተጣለ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን ወይም ክፍሎችን መልሶ ለመሸጥ ወይም በድጋሚ ለመጠቀም የመከራ ፍተሻ፣ የመጠገን፣ የማሻሻል ወይም የማሳደግ አገልግሎት ነው፤

፳፻፩/ “አዳሽ” ማለት ያገለገለ ወይም የተጣለ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያን ወይም ክፍሎች በማደስ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፻፪/ “መለያየት” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያን በመገንጣጠል የተለየው ክፍሉ ባለበት ሁኔታ ጥቅም ወደሚሰጥበት፣ ወይም በለውጥ ሂደት አልፎ ምርትን ለማምረት የጥራ ዕቃ ወደሚሆንበት፣ ወይም መወገድ ያለበት አደገኛ ቁስነት የመለየት ተግባር ነው፤

፳፻፫/ “አወላላቂ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን በማወላለቅ ስራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው ነው፤

፳፻፬/ “ማከም” ማለት ከኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ውስጥ

by electric currents or electromagnetic fields including those used for the generation, transmission and measurement of electric currents and electromagnetic fields;

2/ “Electrical and electronic waste” means all types of electrical and electronic equipment and its parts, except radioactive equipment, that have been discarded;

3/ “Extended producer responsibility” means responsibility of any producer of electrical and electronic equipment for environmentally sound management of such products;

4/ “Producer” means any person who:

a) manufactures electrical and electronic equipment under his own brand/ trade mark; or

b) assembles electrical and electronic equipment for sale;

5/ “Importer” means any person who imports electric and electronic equipment into Ethiopia;

6/ “Consumer” means any person using electrical and electronic equipment;

7/ “Wholesaler” means any person who sells electrical and electronic equipment to a retailer after buying them from a manufacturer or an importer;

8/ “Retailer” means any person who sells electrical and electronic equipment to consumers or users after buying them from a wholesaler or a manufacturer or an importer;

9/ “Reuse” means any operation by which products or components that are not waste is used again for the same purpose for which it is conceived;

10/ “Collection” means the gathering of electrical and electronic waste, including the preliminary sorting and

በቃሚ ቁሳችን በማውጣት በድጋሚ መጠቀም ወይም መልሶ ጥቅም ላይ ማዋል ወይም ጥቅም እንደማይሰጡ ሲረጋገጥ ማስወገድ ነው፤

፲፱/ “መልሶ ማግኘት” ማለት ከኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ወይም ክፍሎች ወይም ክፍልፋዮች ቁሳ ነገሮችን መልሶ ጥቅም ላይ ማዋል ወይም ሀይልን መልሶ ለማግኘት ማቃጠል ነው፤

፳/ “አንጓዥ” ማለት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ በየብስ ወይም በባህር ወይም በአየር በማንጓዝ ስራ ላይ የተሰማራ ሰው ነው፤

፳፩/ “ማስወገድ” ማለት ማንኛውም መልሶ መጠቀም ወይም እንደገና ማግኘትን የማይጨምር ስራ ሲሆን የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማቃጠል ፣ መቅበር ወይም ጥብቅ በሆነ የቆሻሻ መጣያ ማከማቸት ነው፤

፳፪/ “ለአካባቢ ተሰማሚ የቆሻሻ አያያዝ” ማለት በአደገኛ ቆሻሻ አማካኝነት ሊከሰቱ የሚችሉ አሉታዊ ተፅዕኖዎችን የሰው ጤና፣ አካባቢን እና ሀብትን በሚጠብቅ መልኩ መያዛቸውን ለማረጋገጥ ሊተገበሩ የሚችሉ ሁሉንም እርምጃዎችን መውሰድ ነው፤

፳፫/ “ክልል” ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ፱፻፩ የተመለከተው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ማንኛውም ክልል ማለት ሲሆን የአዲስ አበባና የድራዳዋ ከተማ አስተዳደሮችንም ይጨምራል፤

፳፬/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፳፭/ “ሚኒስቴር እና ሚኒስትር” ማለት እንደቅደም ተከተሉ የአካባቢ፣ ደን እና የአየር ንብረት ለውጥ ሚኒስቴር እና ሚኒስትር ነው፤

፳፮/ በወንድ ጾታ የተገለጸው አነጋገር ሴትንም ያካትታል።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ ደንብ ከዚህ ደንብ ጋር አባሪ አንድ ተደርገው የተዘረዘሩት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያዎች እና ሚኒስቴሩ በዚህ ደንብ መሠረት በሚያወጣው መመሪያ ውስጥ የሚያካትታቸው ሌሎች መሣሪያዎችን በሚያመርቱ፣ በሚያከፋፍሉ፣ በሚቸረቸሩ፣ ወደ ሀገር ውስጥ በሚያስገቡ፣ በሚያንጉዙ፣ በማሰባሰቢያ ማዕከሎች፣ በአዳሾች፣ በአወላላቂዎች ወይም መልሶ ጥቅም ላይ በሚያውሉ እና በተጠቃሚዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ከፍል ሁለት

የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ አያያዝ

፬. የቆሻሻ አያያዝ ቅደም ተከተል

የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ በአካባቢ ላይ የሚያሳድሩትን ተፅዕኖ

preliminary storage of waste for the purposes of transport to a waste treatment facility;

11/ “Collection center” means a center established to collect electrical and electronic waste;

12/ “Recycle” means reprocessing of an electrical and electronic waste materials for other purposes other than their original purpose;

13/ “Recycler” means any person who is engaged in recycling of electrical and electronic waste;

14/ “Refurbish” means functional testing, repairing, upgrading or otherwise preparing used or discarded electrical and electronic equipment or components thereof for resale or reuse;

15/ “Refurbisher” means any person who is engaged in refurbishment of used electrical and electronic equipment or component;

16/ “Dismantle” means the process of disassembling an electrical and electronic equipment into parts that can be reused as they are or that can be used as a raw material to make new appliances or that become hazardous material for disposal;

17/ “Dismantler” means any person engaged in dismantling of electrical and electronic equipment;

18/ “Treatment” means reuse or recycling of electrical waste by recovering useful

ለመቀነስ የሚከተሉት የቆሻሻ አያያዝ ደረጃዎች ተፈጻሚ መሆን አለባቸው፤

- ፩/ የቆሻሻ ምንጮችን መቀነስ፤
- ፪/ ቆሻሻን ማደስ እና በድጋሚ መጠቀም፤
- ፫/ ቆሻሻን መልሶ ጥቅም ላይ ማዋል፤
- ፬/ ቆሻሻን ማስወገድ።

፩. የተራዘመ የአምራች ሀላፊነት

፩/ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ምንጮችን ለመቀነስ እና የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያ በድጋሚ መጠቀምን፣ ማደስን እና መልሶ ጥቅም ላይ ማዋልን ለማጠናከር ማንኛውም የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያ አምራች፣ ጅምላ ሻጭ፣ ቸርቻሪ ወይም ወደ አገር ውስጥ የሚያስገባ ሰው የተራዘመ የአምራች ሀላፊነት ይኖርበታል።

፪/ የተራዘመ የአምራች ሀላፊነት የሚከተሉትን ሀላፊነቶች ያስከትላል፡-

ሀ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያዎች በሚመረቱበት ወቅት የሚመነጩ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻን ማሰባሰብ እና ቆሻሻዎቹን ለማደሻ፣ መልሶ ጥቅም ላይ ማዋያ ወይም ለማስወገጃ ማዕከሎች ማስተላለፍ፤

ለ) የአገልግሎት ዘመናቸውን ያጠናቀቁ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያዎችን ማሰባሰብ ወይም ከሽማግሌት መልሶ መቀበል እና ፍቃድ ለተሰጣቸው የማደሻ፣ የማወላለፊያ እና መልሶ ጥቅም ላይ ማዋያ ማዕከሎች መተላለፋቸውን ማረጋገጥ፤

ሐ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻን አካባቢያዊ ተቀባይነት ባለው መንገድ ለመያዝ እና ለማስወገድ የሚያስፈልግ ወጪን ለመሸፈን የሚያስችል አደረጃጀት መዘርጋት እና በገንዘብ መደገፍ።

፫/ ሚኒስቴሩ የአምራች መዝገብ እና የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ዝርዝር ቆጠራ መዝገብ ሊኖረው ይገባል።

፬/ ማንኛውም አምራች፣ ጅምላ ሻጭ እና ቸርቻሪ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ዝርዝር መዝገብ መያዝ ያለበት ሲሆን መዝገቡም ሚኒስቴሩ ለሚያደርገው ምርመራ ተደራሽ መሆን ይኖርበታል።

፯. የተጠቃሚ ሀላፊነት

ተጠቃሚዎች የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማሰባሰቢያ ማዕከሎች ወይም ቆሻሻዎቹን የሚሰበሰቡ ሰዎች መረከባቸውን የማረጋገጥ ሀላፊነት ይኖርባቸዋል።

፮. ቆሻሻን ስለመሰብሰብ

፩/የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማሰባሰቢያ ማዕከልን ለመክፈት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ለሚኒስቴሩ ማመልከቻ በማቅረብ የብቃት ማረጋገጫ

materials from such wastes or disposal of electrical and electronic waste when it is deemed useless;

19/ “Recovery” means recycling of materials from electrical and electronic waste or parts and fractions thereof or incineration with energy recovery;

20/“Transporter” means any person engaged in the transportation of electrical and electrical waste by land, air or sea;

21/ “Disposal” means any operation which does not lead to recycling or recovery and includes incineration and deposition of electrical and electronic waste in secured landfill;

22/ “Environmentally sound management of wastes” means taking all practicable steps to ensure that hazardous waste are managed in a manner which protects human health and the environment against the adverse effects which may result from such waste and to save resources;

23/ “Region” means any region of the Federal Democratic Republic of Ethiopia referred to in Article 47(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and, includes the Addis Ababa and Dire Dawa City administrations;

24/ “Person” means any natural person or juridical person;

25/ “Ministry and Minister” means the

ሰርተፊኬት ማግኘት እና መመዝገብ አለበት።

፪/የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማሰባሰቢያ ማዕከልን ለመክፈት ከሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ያገኘ ማንኛውም ሰው ከዚህ በታች የተመለከቱት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

ሀ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ አሰባሰብ ክሌሎች ዓይነት ቆሻሻ ተለያዩ መካሄዱን የማረጋገጥ፤

ለ) የቆሻሻው ዝቃጭ እንቅስቃሴ ተለያዩ የሚታወቁ መሆኑን የማረጋገጥ፤

ሐ) የተሰበሰበው የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ፍቃድ ወደተሰጠው ማወላለቂያ፣ማደሻ ወይም መልሶ ጥቅም ላይ ማዋያ ተቋም እስከሚወሰድ ድረስ ማንም ሰው በማይደርስበት እና ምንም ሊበክል በማይችልበት ሁኔታ መከማቸቱን የማረጋገጥ፤

መ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻው በሚሰበሰብበት፣በሚከማቸበትም ሆነ በሚጓጓዝበት ወቅት በሰው ጤና ወይም በአካባቢ ደህንነት ላይ ምንም አይነት ጉዳት የማያመጣ መሆኑን እና

ሠ) የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማሰባሰቢያ ቦታ ለተጠቃሚዎች በቅርበት የሚገኝ መሆኑ እና የሚሰጠው አገልግሎት በበቂ ሁኔታ ማስተዋወቁ የማረጋገጥ።

፭. ቆሻሻ ስለማወላለቅ

፪/የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ የማወላለቂያ ማዕከልን ለማቋቋም የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ለሚኒስቴሩ ማመልከቻ በማቅረብ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ማግኘት እና መመዝገብ አለበት።

፪/ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያዎችን በማወላለቅ ሰራ ላይ ለመስማራት ከሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ያገኘ ማንኛውም ሰው ከዚህ በታች የተመለከቱት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

ሀ) የማወላለቅ ሂደቱ በሰው ጤና ወይም በአካባቢ ደህንነት ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት የማያደርስ መሆኑን፤

ለ) የማወላለቁ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ተለያይተው ሊቀመጡ የሚችሉበት ቦታ ወይም ክፍል የተዘጋጀ መሆኑን፤

፫/ማንኛውም የማወላለቂያ ማዕከል የሚከተሉትን መረጃዎች መዝግቦ መያዝና መዝገቡም ለሚኒስቴሩ ለምርመራ ተደራሽ ማድረግ አለበት፤

ሀ) ወደ ማዕከሉ የመጡ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ዓይነት እና ክብደት፤

ለ) ከማዕከሉ የወጡ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ክፍልፋዮች ዓይነት እና ክብደት፤

Ministry and Minister of Environment, Forest and Climate Change, respectively;

26/ Any expression in the masculine gender includes the feminine.

3 .Scope of Application

This Regulation shall apply to producers, distributors, retailers, importers, transporters, collection centers, re-furbishers, dismantlers, recyclers and consumers of electrical and electronic equipment listed under ANNEX ONE of these Regulations and any other appliance that may be added to the list by the Ministry in a Directive issued under these Regulation.

PART TWO

MANAGEMENT OF ELECTRICAL AND ELECTRONIC WASTE

4. Hierarchy of Waste Management

To minimize the environmental impacts of electrical and electronic waste, the following waste management hierarchy shall be applied:

- 1/ Reduction of waste generation;
- 2/ Refurbishing and reuse of waste;
- 3/ Recycling of waste;
- 4/ Disposal of waste.

5. Extended Producer Responsibility

1/ In order to reduce sources of electrical and electronic waste generation and to strengthen the reuse, refurbishing and recycling of electrical and electronic waste, any electrical and electronic

ሐ) ከማዕከሉ የወጡ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ክፍልፋዮች መዳረሻዎችን የሚያሳይ ማስረጃ።

ዘ. ቆሻሻን በድጋሚ ጥቅም ላይ ስለማዋል

በድጋሚ ጥቅም ላይ ሊውሉ የታቀዱ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ መስራት እንደሚችሉ በአዳሽ ተቋማት አማካይነት በተገቢው ሊፈተሹ እና ውጤቱም ሊመዘገብ ይገባል።

ኧ. ቆሻሻን መልሶ ጥቅም ላይ ማዋል

፩/ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻን መልሶ ጥቅም ላይ በማዋል ሥራ ላይ ለመስማራት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ለሚኒስቴሩ ማመልከቻ በማቅረብ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት ማግኘት እና መመዝገብ አለበት።

፪/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት ያገኘ ማንኛውም ሰው ከዚህ በታች የተመለከቱት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

ሀ) የምዝገባ ግዴታዎችን የማሟላት፤

ለ) መልሶ ጥቅም ላይ በማዋል ሂደት የተገኙ የተለያዩ ቁሶችን ብዛት የሚያሳይ ሰነድ የመያዝ፤

ሐ) መዛግብቱን ሁሉ ለሚኒስቴሩ ግልጽና ተደራሽ የማድረግ፤
መ) መልሶ ጥቅም ላይ በማዋል ሂደት የሚመነጩ አደገኛ ዝቃጮች ለአካባቢ ተስማሚ በሆነ የቆሻሻ አያያዝ ዘዴ እንዲወገዱ የማድረግ።

ከ፩. ቆሻሻን ስለማደስ

፩/የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻን በማደስ ሥራ ላይ ለመስማራት የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ለሚኒስቴሩ ማመልከቻ በማቅረብ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት ማግኘት እና መመዝገብ አለበት።

፪/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከሚኒስቴሩ የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት ያገኘ ማንኛውም ሰው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

ሀ) የምዝገባ ግዴታዎችን የማሟላት፤

ለ) መዛግብቱን ሁሉ ለሚኒስቴሩ ግልጽና ተደራሽ የማድረግ፤
ሐ) በማደስ ሂደት የሚመነጩ አደገኛ ዝቃጮች ለአካባቢ ተስማሚ ቆሻሻ አያያዝ ዘዴ እንዲወገዱ የማድረግ።

ከ፪. ቆሻሻ ላይ መለያ ስለማድረግ

በድጋሚ በጥቅም ላይ የዋሉ የታደሱ እና መልሶ ጥቅም ላይ የዋሉ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ በሙሉ በድጋሚ ጥቅም ላይ እንደዋሉ፤

equipment producer, wholesaler, retailer or importer shall have extended producer responsibility.

2/ The extended producer responsibilities shall entail the following responsibilities:

a) Collection of electrical and electronic waste generated during the manufacture of electrical and electronic equipment and channelizing same for recycling or disposal;

b) Collection of electrical and electronic waste generated from the end of life of the products or take back system, and to ensure that such electrical and electronic waste are channelized to registered refurbishing or dismantling or recycling centers;

c) Financing either individually or collectively and organizing a system to meet the costs involved in the environmentally sound management disposal of electrical and electronic waste.

3/ The Ministry shall maintain the register of producers and inventory of electrical and electronic waste.

4/ Any producer, wholesaler and retailer shall keep records of the electrical and electronic waste and such records shall be accessible for scrutiny by the Ministry.

6. Responsibilities of Consumers

እንደታደሱ ወይም መልሰው ጥቅም ላይ የዋሉ ምርቶች መሆናቸውን እና ያደሳቸው ወይም መልሰው ጥቅም ላይ እንዲውሉ ያደረጋቸውን ተቋም ማንነት የሚገልጽ የዕቃው ማስታወቂያ በአማርኛ እና በእንግሊዘኛ ቋንቋዎች በግልጽ እና በቋሚነት መለበፍ አለባቸው።

፲፫. ቆሻሻን መልሶ በጥቅም ላይ ከማዋል በፊት ስለማከምና አያያዝ

- ፩/ የማከም ሰራ ከተደረገለት በኋላ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሣሪያን በድጋሚ መጠቀም እንደማይቻል ከታመነ ሚኒስቴሩ ባወጣው መመሪያ መሠረት አግባብነት ባለው የቆሻሻ ማከማቻ ውስጥ መቀመጥ አለበት።
- ፪/ በአያያዝ ጉድለት ሳቢያ ሊደርስ የሚችል የዕቃ መሰበርን እና ለአደጋ ሊያጋልጡ የሚችሉ ቁሶች መለቀቅ ጠንቅን በተቻለ መጠን ለመቀነስ በቂ ጥንቃቄ መደረግ አለበት።
- ፫/ በመልሶ ጥቅም ላይ ማዋያ ማዕከልነት የተመዘገበው ድርጅት ባለቤት ወይም አስተዳዳሪ ሊያጋጥሙ የሚችሉ አደጋዎችን ለማስወገድ አንዲሁም አደጋ ለመከላከል የሚያስችል ዘዴን በሚመለከት ለሠራተኞቹ በቂ ስልጠና መስጠቱን ማረጋገጥ አለበት።

፲፬. ቆሻሻን መለየት እና በጊዜያዊነት ማከማቸት

- ፩/ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ለተጨማሪ ምርመራ ተለይተው መከማቸት አለባቸው።
- ፪/ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ቆሻሻ ማከማቻ ማዕከል ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መስፈርቶች በሚያሟሉ ስፍራዎች ሊገኙ ይገባል፡
 - ሀ) የማከማቻ ማዕከሉ ለአሳት ማጥፋትና ለሌሎች አስቸኳይ የአደጋ ጊዜ ሁኔታዎች አመቺ መሆኑ፤
 - ለ) የማከማቻ ማዕከሉ ለጎርፍ ያልተጋለጠ መሆኑ፤
 - ሐ) የማከማቻ ማዕከሉ በመሬት ላይ እና በመሬት ውስጥ የሚገኝ የውሀ ክምችት ላይ ጉዳት የማያደርስ መሆኑ።
- ፫/ ማንኛውም ያልተፈቀደለት ሠራተኛ ወይም ግለሰብ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተጠቀሰው የማከማቻ ሥፍራ መግባት

Consumers shall have responsibility to ensure that the electrical and electronic waste are handed over to collection centers or to persons entitled to collect for collection centers.

7. Collection of Wastes

- 1/ Any person seeking to open a collection center for electrical and electronic wastes shall submit application to the Ministry, secure a certificate of competence and get registered.
- 2/ The person who secured a certificate of competence from the Ministry to open a collection center for electrical and electronic waste shall have the following responsibilities:
 - a) The collection of electrical and electronic waste shall be done separately from other types of wastes;
 - b) The downstream traceability and movement of the waste;
 - c) The electrical and electronic wastes collected are stored in a manner that ensures that nobody reaches them and that they pollute nothing till they are sent to the authorized dismantling, refurbishing or recycling center;
 - d) No damage is caused either to human health or to the safety of the environment during collection, storage or transportation of the electrical and electronic wastes.
 - e) Ensure that electrical and

destinations of dispatched wastes.

9. Reuse of Wastes

፲፮. የመጋቢት ፳፻፲፱ ዓ.ም. የፖሊስ አካባቢ

10. Recycling of Wastes

- 1/ Any person seeking to engage in recycling electrical and electronic waste shall submit application to the Ministry, secure a certificate of competence and get registered.
- 2/ Any person that secured a competence certificate from the Ministry pursuant to sub-article (1) of this Article shall have the following have the following responsibilities:

- a) compliance with the terms and conditions of registration;
- b) documentation of quantities of the various output materials from recycling processes;
- c)
- d) that the hazardous residues generated during the recycling process are disposed of in an environmentally sound waste management.

፲፱. ውክልና የመስጠት ሥልጣን

11. Refurbishing of Wastes

1/ Any person seeking to engage in refurbishing of electrical and electronic waste shall submit application to the Ministry, secure a certificate of

ጸጌ. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ

የጽናት ቅጽ

አዲስ አበባ ጁን ፯ ዓ.ም

አብይ አሕመድ (ዶ/ር) የኢትዮጵያ
ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ

ሪፐብሊክ
ጠቅላይ ሚኒስትር

competence and get registered.

2/ Any person that secured a certificate of competence from the Ministry pursuant to sub-article (1) of this Article shall have the following responsibilities:

- a) Compliance with the terms and conditions of registration;
- b) Made accessible records to the Ministry;
- c) The hazardous residues generated during the refurbishing process are disposed of in an environmentally sound waste management.

12. Labeling of Wastes

All electrical and electronic waste that is reused, refurbished or recycled shall be clearly and permanently labeled with a written notification both in Amharic and English languages that it is reused, refurbished or recycled product and the identity of the refurbishing or the recycling facility.

13. Treatment and Management of Waste before Recycling

1/After conducting treatment if an item of electrical and electronic equipment is deemed un-reusable, it shall be kept in an appropriate waste storage.

2/During storage, the risks of breakage and

አባሪ አንድ

የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች የሚከተሉት የሚጨምር ሆኖ በአካሄድ ብቻ ግን የተወሰነ አይደለም

ትላልቅ የቤት ውስጥ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች	
1	ማቀዝቀዣዎች
2	የአየር መቀት ማመጣጠኛ መሳሪያዎች
3	የልብስ ማድረቂያዎች
4	የልብስ ማጠባጠያ ማሽኖች
5	የኤሌክትሪክ ምድጃዎች
6	የሰህን ማጠባጠያ ማሽኖች
7	የኤሌክትሪክ ማመቂያ መሳሪያዎች
8	የማይክሮዌቭ ምድጃ እና ሌሎች

ትናንሽ የቤት ውስጥ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች	
1	ቫኪዩም ክሊነሮች
2	የምንጣፍ ማፅጃ
3	የልብስ ስፌት እና የሽመና መሳሪያዎች
4	የልብስ መተኮሻ ማሽኖች
5	መጥበሻዎች
6	የቡና ማሽኖች
7	የቡና መፍጫዎች
8	የኤሌክትሪክ ቢላዎች
9	የፀጉር መቀረጫ፣ የፀጉር ማድረቂያ፣ የዓም መላጫ፣ የማሳጃ እና ሌሎች

potential exposure to substances of concern from improper handling shall be minimized.

The owner or manager of the recycling center shall ensure provision of sufficient training to all the staff members to avoid possible risks and on mechanisms of their prevention.

14. Sorting and Temporary Storage of Waste

1/ Electrical and electronic waste shall be sorted for further examination.

2/ A storage center shall be located in places that meet the following criteria:

- a) the center shall be readily accessible for firefighting and other emergency situations;
- b) the storage center is not subject to flooding;
- c) the storage center shall not cause any damage to the quality of surface water and ground water.

3/ There shall be no entry of any unauthorized personnel or individual into the storage center specified under sub-article (2) of this Article.

4/ A storage center shall bear signs indicating that electrical and electronic waste is stored therein.

5/ The signs that are mentioned under sub- Article (4) of this Article shall be of such design as to be legible from a reasonable distance.

6/ A storage area shall be assigned and

	መሣሪያዎች እና ሌሎች
--	---------------

የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ እና የቴሌኮሚኒኬሽን የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች	
1	ሚኒስቴር
2	ሚኒስቴር
3	የግል ኮምፒውተር (ሴንትራል ፕሮሰሲንግ፣ማውንቲንግ እና ኪቦርድ)
4	ለጥቶጥ ኮምፒውተር (ሴንትራል ፕሮሰሲንግ፣ማውንቲንግ እና ኪቦርድ)
5	ፕሪንተር
6	ኖትቡክ ኮምፒውተር
7	የኮፒ ማሽኖች
8	የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ ታይፕ ራይተር
9	የኪስ እና የጠረጴዛ የሂሳብ መሳሪያዎች
10	የመረጃ ማሰባሰቢያ እና ማከማቻ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች
11	ቴሌክስ
12	ሰልኮች
13	ተንቀሳቃሽ ሰልኮች
14	ገመድ አልባ ሰልኮች እና ሌሎች

የተጠቃሚ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች	
1	ሬድዮ
2	ቴሌቪዥኖች
3	የቪዲዮ ካሜራዎች
4	የቪዲዮ መቅጃዎች
5	ሀይ ፋይ መቅጃዎች
6	የኦዲዮ አምፕሊፋየሮች
7	የመዘቃ መሳሪያዎች እና ሌሎች

	የመዝናኛ የሰፖርት የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች
--	-------------------------------------

marked for spares of electrical and electronic equipment, output fractions and components to be recycled, fractions and components to be disposed, and devices and components to be refurbished.

7/ The owner or manager of a storage center shall maintain records indicating the date, type, location and quantity of electrical and electronic waste that was brought into or removed from the center.

15. Transportation of Waste

1/ Any person seeking to engage in the transportation of electrical and electronic waste shall submit application to the Ministry, secure a certificate of competence and get registered.

2/ The transportation of any electrical and electronic waste shall be in a manner that does not affect the reusability or subsequent treatment of the waste.

3/ Any trans-regional transportation of electrical and electronic waste within Ethiopia may be permitted by the Ministry only when the environmental protection organ in the destination Regional State has agreed on the transfer of the waste in writing.

1	ሺዲዮ ጌም እና አክሰሰዎች
2	የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ አሻንጉሊቶች
3	የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ የስፖርት መሳሪያዎች እና

የህክምና የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክስ	
1	የፊዲዮ ቴራፒ መሳሪያዎች
2	የካርዲዮሎጂ መሳሪያዎች
3	የዳያሊሲስ መሳሪያዎች
4	የላቦራቶሪ መሳሪያዎች
5	ህመምን ወይም የአካል ጉዳትን ለማወቅ፣ለመከላከል፣ የሚያገለግሉ መሳሪያዎች እና ሌሎች

የልኬት ፕየክትትል እና የቁጥጥር የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክ	
1	የጭስ ዲቴክተር
2	የእሳት ዲቴክተር እና የአደጋ ምልክት
3	የመቀት መቆጣጠሪያዎች
4	ቱርሞስታትስ
5	በኢንዱስትሪዎች ውስጥ ለክትትል እና ለቁጥጥር አገልግሎት

ብርሀን አመንጨ. የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክስ	
1	ፍሎረሰንት አምፖሎች
2	ኮምፓክት ፍሎረሰንት አምፖሎች
3	ከፍተኛ እና ዝቅተኛ ፕራሽር ሶድየም አምፖሎች
4	ኤል.ኢ.ዲ አምፖሎች እና ሌሎች

አውቶማቲክ የኤሌክትሪክና ኤሌክትሮኒክስ	
1	የትኩስ መጠጦች አውቶማቲክ ዲስፔንሰር
2	የቀዝቃዛ የጠርሙስ ወይም የጣሳ አውቶማቲክ ዲስፔንሰር
3	ለገንዘብ ማውጫ የሚሆን አውቶማቲክ ዲስፔንሰር
4	ማንኛውንም ዓይነት ምርት ሊሰጡ የሚችሉ አውቶማቲክ

16. Disposal of Waste

1/ The electrical and electronic waste disposal shall only be conducted

refurbishment and recycling have been exhausted.

2/ Electrical and electronic waste shall be disposed by landfilling or incineration and any other technologies that may be determined by the Ministry in a Directive issued under these Regulation.

PART THREE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

17. Occupational Safety, Health and Working Environment

1/ Any facility engaged in electrical and electronic waste management shall take the necessary measure to safeguard adequately the health and safety of the workers.

2/ The occupational health and safety requirements provided under the Labor Proclamation shall be applicable for persons engaged in electrical and electronic waste management disposal activities.

18.6 Criminal and Civil Liability

Any violation of the provisions of these Regulations shall entail criminal and civil

liability in accordance with the appropriate provisions of the Pollution Control Proclamation and other laws.

19. Power of delegation

The Ministry may delegate some of its powers and duties, as it may be deemed appropriate, to other agencies.

20. Power to Issue Directives

The Ministry may issue directives necessary for the implementation of these Regulations.

21 . Effective Date

These Regulations shall enter into force on the date of their publication in the *Federal Negarit Gazzeta*

Done at Addis Ababa, this Day of
.....2018

ABIY
AHMED
(PhD.)

PRIME
MINISTER OF
THE FEDERAL
DEMOCRATIC

REPUBLIC OF
ETHIOPIA

ANNEX ONE

ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT
INCLUDES, BUT NOT LIMITED. THE
FOLLOWING

LARGE HOUSEHOLD ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT
THE FOLLOWING

1	REFRIGERATORS
---	---------------

2	AIR CONDITIONER APPLIANCES
3	CLOTHES DRYER
4	WASHING MACHINES
5	ELECTRIC STOVES
6	DISHWASHING MACHINES
7	ELECTRIC HEATING APPLIANCES
8	MICROWAVE OVENS AND OTHERS

SMALL HOUSEHOLD ELECTRICAL AND ELECTRONIC APPLIANCES INCLUDES THE FOLLOWING

1	VACUUM CLEANERS
2	CARPET SWEEPERS
3	APPLIANCES USED FOR SEWING AND WEAVING
4	IRONING MACHINE
5	FRYERS
6	COFFEE MACHINES
7	COFFEE GRINDERS
8	ELECTRIC KNIVES
9	APPLIANCES FOR HAIR- CUTTING, HAIR DRYING, MASSAGE AND OTHER BODY CARE APPLIANCES

INFORMATION TECHNOLOGY AND TELECOMMUNICATIONS INCLUDES THE FOLLOWING

1	MINICOMPUTER
2	MAINFRAMES
3	PERSONAL COMPUTER (CENTRAL PROCESSING UNIT, MONITOR, KEYBOARD INCLUDED)
4	LAPTOP PERSONAL COMPUTER (CENTRAL PROCESSING UNIT, SCREEN AND KEYBOARD INCLUDED)
5	PRINTERS

6	NOTEPAD COMPUTERS
7	COPYING MACHINES
8	ELECTRICAL AND ELECTRONIC TYPEWRITERS
9	POCKET AND DESK CALCULATORS
10	ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT FOR STORAGE OF INFORMATION
11	TELEX
12	TELEPHONES
13	MOBILE TELEPHONES
14	CORDLESS TELEPHONES AND OTHERS

CONSUMER ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT FOLLOWING	
1	RADIO
2	TELEVISIONS
3	VIDEO CAMERAS
4	VIDEO RECORDERS
5	HI-FI RECORDERS
6	AUDIO AMPLIFIERS
7	MUSICAL INSTRUMENTS AND OTHERS

LEISURE AND SPORTS ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT THE FOLLOWING	
1	VIDEO GAME AND ACCESSORIES
2	ELECTRICAL AND ELECTRONIC TOYS
3	ELECTRICAL AND ELECTRONIC SPORTING EQUIPMENT

**MEDICAL ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT
FOLLOWING**

1	RADIOTHERAPY EQUIPMENT
2	CARDIOLOGY EQUIPMENT
3	DIALYSIS EQUIPMENT
4	LABORATORY EQUIPMENT
5	OTHER APPLIANCES FOR DETECTING, PREVENTING, TREATING, ALLEVIATING ILLNESS OR DISABILITY

**MONITORING AND CONTROL ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT
INCLUDES THE FOLLOWING**

1	SMOKE DETECTOR
2	FIRE DETECTION AND ALARM SYSTEM
3	HEATING REGULATORS
4	THERMOSTATS
5	OTHER MONITORING AND CONTROL INSTRUMENTS, INSTALLATIONS AND OTHERS

LIGHTING EQUIPMENTS INCLUDES THE FOLLOWING

1	FLORESCENT LAMPS
2	COMPACTED FLORESCENT LAMPS
3	HIGH AND LOW-PRESSURE SODIUM LAMPS
4	LED LAMPS AND OTHERS

AUTOMATIC DISPENSERS INCLUDES THE FOLLOWING

1	AUTOMATIC DISPENSERS FOR HOT DRINKS
2	AUTOMATIC DISPENSERS FOR COLD BOTTLES OF WATER
3	AUTOMATIC DISPENSERS FOR MONEY

4

ALL APPLIANCES WHICH DELIVER AUTOMATIC
AND OTHERS